

Audiència. L'oració en l'última Cena

Benet XVI ens recorda que participant en l'Eucaristia, vivim de manera extraordinària l'oració que Jesús va fer i fa contínuament per cada un per tal que el mal, que tots trobem a la vida, no arribi a vèncer.

06/02/2012

Estimats germans i germanes,

En el nostre camí de reflexió sobre l'oració de Jesús, que ens presenten

els Evangelis, vull meditar avui sobre el moment, especialment solemne, de l'oració en l'última Cena.

El rerefons temporal i emocional del convit en què Jesús s'acomiada dels amics és la imminència de la seva mort, que ell sent ja propera. Jesús havia començat a parlar de la Passió ja des de feia temps, tractant fins i tot d'implicar cada vegada més els deixebles en aquesta perspectiva.

L'Evangelí segons sant Marc relata que des del començament del viatge cap a Jerusalem, en els poblats de la llunyana Cesarea de Filip, Jesús havia començat *«a instruir-los: "Cal que el Fill de l'home pateixi molt. Els notables, els grans sacerdots i els mestres de la Llei l'han de rebutjar, ha de ser mort, i al cap de tres dies ha de ressuscitar»* (Mc 8, 31). A més, precisament els dies en què es preparava per acomiadar-se dels deixebles, la vida del poble estava marcada per la proximitat de la

Pasqua, és a dir, del memorial de l'alliberament d'Israel d'Egipte. Aquest alliberament, experimentat en el passat i esperat de nou al present i per al futur, es revivia en les celebracions familiars de la Pasqua. L'última Cena s'insereix en aquest context, però amb una novetat de fons. Jesús mira la passió, mort i resurrecció plenament conscient. Ell vol viure aquesta Cena amb els deixebles amb un caràcter totalment especial i diferent dels altres convits; és la seva Cena, en la qual dóna quelcom totalment nou: es dóna a ell mateix. D'aquesta manera, Jesús celebra la seva Pasqua, anticipa la seva creu i la seva resurrecció.

Aquesta novetat la posa en relleu la cronologia de l'última Cena en l'Evangeli de sant Joan, el qual no la descriu com la Cena pasqual, precisament perquè Jesús vol inaugurar quelcom de nou, celebrar la seva Pasqua, vinculada tanmateix

als esdeveniments de l'Èxode. Per a sant Joan, Jesús va morir a la creu precisament en el moment en què, al Temple de Jerusalem, s'immolaven els bens pasquals.

¿Quin és llavors el nucli d'aquesta Cena? Són els gestos de partir el pa, de distribuir-lo als seus i de compartir el calze del vi amb les paraules que els acompanyen i en el context d'oració en què se situen: és la institució de l'Eucaristia, és la gran oració de Jesús i de l'Església. Guaitem, però, una mica més de prop aquest moment.

En primer lloc, les tradicions neotestamentàries de la institució de l'Eucaristia (cf. 1 Co 11, 23-25; Lc 22, 14-20; Mc 14, 22-25; Mt 26, 26-29), en indicar l'oració que introdueix els gestos i les paraules de Jesús sobre el pa i sobre el vi, fan servir dos verbs paral·lels i complementaris. Sant Pau i sant Lluç parlen de eucaristia/acció

de gràcies: «*prengué el pa, digué l'acció de gràcies, el partí i els el donà*» (Lc 22, 19). Sant Marc i sant Mateu, en canvi, posen en relleu l'aspecte d'*eulogia*/benedicció: «*prengué el pa, digué la benedicció, el partí i els el donà*» (Mc 14, 22). Tots dos termes grecs *eucaristeín* i *eulogeín* remetent a la *berakha* jueva, és a dir, a la gran pregària d'acció de gràcies i de benedicció de la tradició d'Israel amb la qual començaven els grans convits. Les dues paraules gregues indiquen les dues direccions intrínseques i complementàries d'aquesta oració. La *berakha*, en efecte, és primer de tot acció de gràcies i lloança que puja a Déu pel do rebut: en l'última Cena de Jesús, es tracta del pa -elaborat amb el blat que Déu fa germinar i créixer de la terra- i del vi, elaborat amb el fruit assaonat a les vinyes. Aquesta pregària de lloança i d'acció de gràcies, que s'eleva cap a Déu, torna com a benedicció, que baixa des de

Déu sobre el do i l'enriqueix. En donar gràcies, la lloança a Déu esdevé benedicció, i el do ofert a Déu torna a l'home beneït pel Totpoderós. Les paraules de la institució de l'Eucaristia se situen en aquest context de pregària, en elles la lloança i la benedicció de *laberakha* es transformen en benedicció i conversió del pa i del vi en el Cos i en la Sang de Jesús.

Abans de les paraules de la institució es realitzen els gestos: el de partir el pa i el d'oferir el vi. Qui parteix el pa i passa el calze és primer de tot el cap de família, que acull a la seva taula els familiars, però aquests gestos són també gestos d'hospitalitat, d'acollida de l'estranger, que no forma part de la casa, en la comunió del convit. Al sopar amb què Jesús s'acomiada dels seus, aquests mateixos gestos adquireixen una profunditat totalment nova: ell dóna un signe visible d'acollida a la taula en la qual

Déu es dóna. Jesús s'ofereix i es comunica ell mateix en el pa i en el vi.

Com pot realitzar-se tot això? Com pot Jesús donar-se, en aquest moment, Ell mateix? Jesús sap que són a punt de llevar-li la vida a través del suplici de la creu, la pena capital dels homes no lliures, la qual Ciceró definia *mors turpissima crucis*. Amb el do del pa i del vi que ofereix en l'última Cena, Jesús anticipa la seva mort i resurrecció realitzant allò que havia dit en el discurs del Bon Pastor: *«Dono la vida i després la recobro. Ningú no me la pren, sóc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i tinc poder de recobrar-la; aquest és el manament que he rebut del meu Pare»*(Jn 10, 17-18). Ell, per tant, ofereix per endavant la vida que li serà presa, i, d'aquesta manera, transforma la seva mort violenta en un acte lliure de donació de si mateix pels altres i als altres. La violència

soferta es transforma en un sacrifici actiu, lliure i redemptor.

En la pregària, iniciada segons les formes rituals de la tradició bíblica, Jesús ens mostra un cop més la seva identitat i la decisió de complir fins al fons la seva missió d'amor total, de lliurament en obediència a la voluntat del Pare. La profunda originalitat de la donació de si als seus, a través del memorial eucarístic, és el cim de l'oració que caracteritza el sopar de comiat amb els seus. Contemplant els gestos i les paraules de Jesús d'aquella nit, veiem clarament que la relació íntima i constant amb el Pare és l'àmbit on Ell fa el gest de deixar els seus, i a cada un de nosaltres, el Sagrament de l'amor, el «Sacramentum caritatis». Per dues vegades en el cenacle ressonen les paraules: «*Feu això en memòria meva*» (1Co 11, 24.25). Ell celebra la seva Pasqua amb la donació de si, esdevenint el veritable

Anyell que porta a compliment tot el culte antic. Per això, sant Pau, parlant als cristians de Corint, afirma: «*Crist, la nostra Pasqua [el nostre Anyell pasqual], ha estat immolat. Així doncs, celebrem ... amb els pans àzims de la sinceritat i la veritat*»(1Co 5, 7-8).

L'evangelista sant Lluc ha conservat un altre element valuós dels esdeveniments de l'última Cena, que ens permet veure la profunditat commovedora de l'oració de Jesús pels seus aquella nit: l'atenció per cada un. Partint de l'oració d'acció de gràcies i de benedicció, Jesús arriba al do eucarístic, al do de si mateix, i, mentre dóna la realitat sacramental decisiva, s'adreça a Pere. Gairebé en acabat el sopar, li diu: «*Simó, Simó, mira que Satanàs us ha reclamat per sacsejar-vos com es garbella el blat, però jo he pregat per tu, perquè no defalleixi la teva fe. I tu, quan t'hauràs penedit, enforteix els teus*

germans»(Lc 22, 31-32). La pregària de Jesús, quan s'acosta la prova també per als seus deixebles, sosté la seva debilitat, la seva dificultat per comprendre que el camí de Déu passa a través del Misteri pasqual de mort i resurrecció, anticipat en l'ofertament del pa i del vi.

L'Eucaristia és aliment dels pelegrins que es converteix en força fins i tot per a qui està cansat, extenuat i desorientat. I l'oració és especialment per Pere, perquè, un cop convertit, confirmi els seus germans en la fe. L'evangelista sant Lluç recorda que va ser precisament l'esguard de Jesús que va cercar la cara de Pere en el moment en que acabava de realitzar la seva triple negació, per donar-li la força de reprendre el camí darrere d'Ell: *«I de seguida, estant encara ell parlant, va cantar un gall. El Senyor es girà i va esguardar Pere, i Pere es recordà de les paraules que el Senyor li havia dit»(Lc 22, 60-61).*

Estimats germans i germanes,
participant en l'Eucaristia, vivim de
manera extraordinària l'oració que
Jesús va fer i fa contínuament per
cada un per tal que el mal, que tots
trobem a la vida, no arribi a vèncer, i
obri en nosaltres la força
transformadora de la mort i
resurrecció del Crist. A l'Eucaristia,
l'Església respon al manament de
Jesús: «*Feu això, que és el meu
memorial*» (Lc 22, 19; cf. 1Co 11,
24-26); repeteix la pregària d'acció de
gràcies i de benedicció i, amb ella, les
paraules de la transsubstanciació del
pa i del vi en el Cos i la Sang del
Senyor. A les nostres Eucaristies som
atrets a aquell moment de pregària,
ens unim sempre de nou a la
pregària de Jesús. Des del principi,
l'Església va comprendre les paraules
de la consagració com part de
l'oració resada juntament amb Jesús,
com part central de la lloança
impregnada de gratitud, a través de
la qual Déu ens dóna novament el

fruit de la terra i del treball del home com Cos i Sang de Jesús, com auto-donació de Déu mateix en l'amor del Fill que ens acull (cf. Jesús de Natzaret, II, p. 154). Participant en l'Eucaristia, nodrint-nos de la Carn i de la Sang del Fill de Déu, unim la nostra pregària a la de l'Anyell pasqual en la seva nit suprema, perquè la nostra vida no es perdi, malgrat la nostra debilitat i les nostres infidelitats, sinó que sigui transformada.

Estimats amics, demanem al Senyor que la nostra participació en la seva Eucaristia, indispensable per a la vida cristiana, després de preparar-nos degudament, també amb el sagrament de la Penitència, sigui sempre el punt més alt de tota la nostra oració. Demanem que, units profundament en el seu mateix oferiment al Pare, també nosaltres transformem les nostres creus en

sacrifici, lliure i responsable, d'amor
a Déu i als germans. Gràcies.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-
loracio-en-lultima-cena/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-loracio-en-lultima-cena/) (17/08/2025)